



مروری بر ریشه های معضلات و نابسامانیهای معماری امروز ایران

فائزه طاهری سرمد*

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلام آباد غرب

φαεζεταηερι85≡ψαηοο.χομ

چکیده

یکی از افتخارات فرهنگی و تاریخی ما ایرانیان آثار معماری به جا مانده از گذشته های پر افتخار مان است. این آثار را نه تنها ایرانیان بلکه دنیا تحسین می کنند. به دلایل متعدد تاریخی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی بین آن معماری گذشته و آنچه که اکنون به عنوان معماری انجام می دهیم یک فاصله معنا داری مشاهده می شود حاصل این فاصله انتقادهای فراوانی است که به معماری و شهرسازی امروز کشورمان وارد است. که در این مقاله به دنبال پیدا کردن ریشه این معضلات در معماری هستیم که چگونه یک کشوری با چنان معماری ارزشمند که نمود ویژه آن در شهرهای حاشیه مثل کویر یزد، کرمان، اصفهان، شیراز و در مناطق کوهستانی مثل تبریز... قابل مشاهده است به چنین آشفتگی در معماری گرفتار شده است. همچنین برای ارزیابی و تهیه طرح و برنامه برای معماری نیاز به اصول و ارزشهایی وجود دارد که منبعث از ارزشهای فرهنگی حاکم بر جامعه باشد و در عین حال از شرائط اقلیمی، محیطی، شرائط اقتصادی و مقولات سیاسی برگرفته باشد. فقدان اصول و ارزشها برگرفته از جهان بینی اسلامی و فرهنگ نیز در مقوله معماری مشکلاتی بوجود آورده است. که این مشکلات از وجوه مختلف قابل بررسی است و نیاز به بحث مفصل و پیچیده ای دارد.

کلید واژه ها: گسستگی معماری، آموزش معماری، بحران هویت، روانشناسی معماری، معماری بیگانه، مشکلات معماری

1- مقدمه

مشکلات معماری به دودسته تقسیم می شود: مشکلات کمی و ظاهری شامل ناهماهنگی، مصالح بی کیفیت، ترافیک، خدمات، محیط زیست و حتی نوع و روند برنامه و طرح هاست. مشکلات کیفی شامل بحران هویت، مشکلات فرهنگی، بی توجهی به قوانین، از خود بیگانگی، خروج از تعادل و برنامه ریزی بخشی، فردگرایی و فقدان مبانی نظری حکیمانه و برنامه ریزی ملی است.